

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Debreczen, XXI. évf. 36. szám.

ÁRA 10 KORONA

1923 február 15. Csütörtök.

Figyeljük

csak, mi történik az ellenzéki politika berkeiben! De ne hagyjuk figyelmen kívül azt sem, ami a kormány-párt egységén belül dúl! Erdemes a polgárságnak figyelemmel kísérni ezeket a jelenségeket, mert a politikai hársz mélységeiben az új politika erjed.

Két kiváló értéke a magyar politikának, két nagyszerű harcosa az ellenzéki küzdelemnek: Rassay és Vázsonyi minden egyes alkalommal, amikor a kormány ritka debattéri készséggel megállt feje nekikron-tott és szélsőséges politizálással vádolta meg őket, — nagy lelkiyugalommal tárta a közvélemény elé azt a programot, amelyért küzdenek és minden támadásra azzal válaszoltak, hogy az ő politikájuk az igazi középut politikája. Addig hangoztat-ták, addig emlegették, amíg csak-ugyan bekövetkezett és a gyakorlati politika küzdőterén is nyilvánvalóan megmutatkozott, hogy Rassay és Vázsonyi a középutjára kerültek az új politikának.

Az új politika erjedésére már nem először hívjuk fel a figyelmet. A nemzeti polgári párt vacsoráján mondott beszédével Bethlen miniszterelnök már csak fényjelezte azt a régebből datálódó tényt, hogy a liberális politika feltámadt és a jövő politikája csak a liberalizmus jegyében alakulhat ki. Mindenesetre Bethlen beszéde adta meg a sikeres induláshoz szükséges lendületet az újraéledt liberális politikának, mely saját táborában is sokkal több hívet számlál, semhogy a Ritzen elhangzott beszédet akár a Sörház-utcában is hatálytalanítani lehetne.

Arra is rámutattunk már, hogy a Bethlen által igazolt liberális politika a Bethlen elképzelésében konzervatív, helyesebben kiváltságos jellegű lenne, tehát folytatója a munkapárt politikájának. Ezzel a munkapárti liberális irányval szemben most a jelek szerint a liberális világfelfogás másik politikai szélsősége szervezkedik, a radikális irányzat. Mint a meg-bolygatott méhkas, zsong és zug a parlamenti és parlamenten kívüli liberális ellenzék, nyilatkozatok röpködnek, az új alakulások egész soráról érkezik a hír, a figyelmes szemlélő azonban már most, az erjedés napjaiban is látja, hogy az eredmény aligha lehet egyéb, mint a liberális felfogásnak két politikai szélsőségen várható kifejeződése. Az egyik oldalon a konzervatív, a munkapárti irány, amelyhez a jelenlegi pártokivüliek is valószínűleg csatlakozni fognak; a másik oldalon a radikális, vagy mondjuk, októbrista irány, amely parlamenti és parlamenten kívüli erőkből tömörül.

A liberális világfelfogás középutján pedig ott marad politikai, parlamenti tábor nélkül Vázsonyi Vilmos, Rassay Károly és a legideálisabb, leg-tökéletesebb, legönzetlenebb politikai közkatona, Rupert Rezső. A parlamentben tábor nélkül, de a közvéleményben ugyiszólván az egész polgárság képviselőiként. Így volt ez ezeltől is, így lesz ezután is. A középuton járók magánosan járnak. — Ezért nem volt plauzibilis Bethlennek az a kijelentése, hogy az egységes párt élén ő jár a középuton. De-hogy lett volna akkor neki egységes pártja! Talán még pártja sem lett volna, nemhogy másfélszáz képviselője! A középuton járó politikuskak nem kell a maga igazolására egyebet tennie, csak a háta mögé kell mutatnia. Ha tényleg a középuton jár, akkor vajmi kevesen tolonganak a nyomában.

Rassay, Vázsonyi és Rupert tisztult liberalizmusát, középuton haladó politikájukat mi sem igazolja jobban, mintha egy-két nap múlva a hátuk mögé mutatnák: a középuton járók magánosan járnak.

A görög hadsereg harcrakész

London, febr. 14. A Daily Express tudósítója táviratozza Szalonikiból: A görög hadsereg teljes hadikészültségben áll Szaloniki és Marica között. Csak a szövetségesek ieladására vár a görög hadvezetőség, hogy megkezdje a törökök ellen a hadműveleteket.

Elzárták az izmídi kikötőt

London, február 14. Az Exchange jelenté konstantinápolyból: A törökök megtiltották a kereskedelmi hajóknak az izmídi kikötőbe való befutást naplemente után. A hadihajóknak nappal sem szabad a kikötőbe bemenni.

Poincaré szerint a népszövetség nem küszöböli ki a háborút

Páris, febr. 14. (Wolf.) A kamarában tárgyalták azt a törvényjavaslatot, amely a népszövetségi rendelkezések 26-ik szakaszának megváltoztatására vonatkozó indítványhoz, illetve az azzal kapcsolatos három jegyzőkönyvhöz való hozzájárulásról szól. Marucci kommunista képviselő szerint a népszövetséget a háboru végleges kiküszöbölése és a béke helyre-

állítására céljából teremtették meg. Poincaré miniszterelnök erre azt válaszolta, hogy a népszövetség nem olyan nagyraavágó, hogy a háboru teljes kiküszöbölésére, vagy az örök béke megteremtésére törekedjen. — Célja csupán az, hogy lehetővé tegye a békés megoldást. A népszövetség nagy szolgálatokat tett az európai békének.

Rassay nélkül nem alakul az új liberális párt

Bura Barna és az októbristák Rassay ellen

Budapest, február 14. Az új liberális pártalakulás ügye fordulatot vett tegnapi óta. Ma már több, mint bizonyos, hogy Rassay Károly részvesz az alakulásban, sőt vezetőszerephez jut, míg kivülmaradnak Nagy Vincék és Bura Barnák, az úgynevezett októbrista csoport. A dolgok illetlen fordulatának megértéséhez legelőszőrűbb beszámolni a pártalakulás előzményeiről és lefolyásáról, arról, ami idáig a kulisszák mögött történt.

Ezeltől mintegy két héttel Rainprecht Antal és Horváth Zoltán felkeresték Nagy Vincét a Belvárosi-kávéházban és tárgyalásokat folytattak vele aziránt, hogy résztvenne-e új párt megalakulásában.

Nagy Vincék a maguk részéről kijelentették, hogy elvileg nincs kifogásuk az ellen, hogy egy egységes liberális pártba belépjenek, csupán azt kötötték ki, hogy a választmányba is vegyék be őket s ne csak kültagokként szerepeljenek. Bura Barna a maga részéről kijelentette, hogy csak abban az esetben lép be az új pártba, ha abban Rassay Károly nem jut vezetőszerephez.

Ezt követően Rassay nyilatkozatait és támadásait az októbrizmus ellen, amelyek következménye az lett, hogy a függetlenségi 48-as párt nem tartotta sürgősnek, hogy csatlakozzék az új párthoz, illetve, hogy beolvadási nyilatkozatot tegyen. Nagy Vincék megalapodása folytán az a helyzet, hogy ha Rassay Károly akár mint vezető, akár mint csak egyszerű párttag belép a pártba, az októbristák távoztatják magukat.

Amennyi viszont bizonyos, hogy Rassay nélkül ennek dacára sem alakul meg az új párt. Minden valószínűség szerint Rassay csakugyan ügyvezető alelnök lesz, míg az elnöki tisztet Giesswein Sándornak juttatják.

Nem robban szét az ellenzéki blokk

Farkas István ma meglátogatta Rassay Károlyt és nyílt az ellenzéki blokk intézőbizottságának tagja, tárgyalásokat folytatott vele. A tárgyalások eredményeképpen megállapodtak abban, hogy nem teszik meg a kormányt az a szívszét, hogy belrobbantani engedjék az ellenzéki blokkot. Ebben a tekintetben a szociáldemokrata és a Rassay-párt között tökéletes az összhang. Megállapodott Farkas abban is Rassayval, hogy amennyiben az új liberális párt megalakul, automaticus tagja lesz az ellenzéki blokknak.

Rassay Rakovszkynál
Rassay Károly ma felkereste a nagybeteg Rakovszky Istvánt és id-

Kádár Lehel izgatásért elítélték

Budapest, február 14. Kádár Lehel hírlapíró A Nép 1922 szeptember hó 23-iki számában „Es az övék minden” címen cikket írt, amely miatt sajtó utján elkövetett hitefekezést elleni izgatás vétsége címén állott ma a bíróság előtt. A vád tárgya a cikk egész tartalma. A cikkben Kádár egy margitszigeti kirándulást mond el. Ugy állítja be a dolgot, hogy a zsidók kéjszívűak, midneuitt élveznek, nem törődnek a minden nyomorúságot viselő keresztényekkel. A cikk így végződik:

„A romok csonka éleiről firkos üzenetek, zengések szállanak a multból, mintha vádolnának: miért firték, miért nem veritek ki az idegent, ki éli a ti munkátok gyümölcsét, mosolya töletek lopott boldogságból szöve, öröme töletek orzott életek ára. Miért firték és miért nem veszték korbácsot a kezetekbe, kiverni a latrot?”

Kádár Lehel hírlapíró kijelenti, hogy nem érzi magát büntösnek, közérdekből, fajtája iránt érzett szolidaritásból írta a cikket.

Az ügyész a felekezeti izgatásról
Ezután Moldován Géza királyi ügyész tartja meg vádbeszédét.

— Kétségtelen, — mondja — hogy a szerző a cikkben a zsidóság egyetemét olyan kifejezésekkel illette, olyan tényeket állít, melyek egy esem-pet sem alkalmasak arra, hogy a két felekezet közt, a keresztények és a zsidóság közt az amugy is már olyanira kilelezett ellentéteket csillapítsák, sőt ezt fokozzák, a gyűlöletet eméltik.

Az ügyész sorra taglalta a cikk egyes kitételeit, majd így folytatja:

— Nem akarok azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy a zsidóság faj-e, vagy felekezet. Mi csak jogszok vagyunk és csak jogi fogalmakkal, a büntető törvénykönyvben megalapozott dolgozhatunk. A magyar törvény könyv pedig a zsidóság emancipációjáról szóló törvényben megállapítja, hogy a zsidóság hitefekezést. A büntető törvénykönyv büntetmi rendeli azt, aki hitefekezést ellen izgat. A cikk tenorja azt célozza, hogy a hitefeke-zetek között gyűlölséget szítson, sőt majdnem büntetendő cselekményre is izgat. A vádat fentartom azzal a minősítéssel, hogy izgatás büntetett képezi a cselekedet. Kérem a bírósá-érzelmesség nélkül, tisztán jogi szempontból ítélen az.

Dr. Ulain Ferenc védőbeszéde után

Kádár Lehel áll fel

Azzalkezdí védőbeszédét, hogy egy felekezéssel kell szolgálnia. Azt mondja, hogy a tárgyalóteremben mindenki, aki a tulsó felekezethez nem tartozik, egész biztosan szolidaris vele. Ez a hájsza ellenem, — ugymond — Sándor Pál följelentésére indult meg, aki mohón és hitványan fajtája élén áll és a Der Tag-ban nemzet-gyalázást követett el.

— Amit én leírtam, azt láttam a feleségemmel együtt, sőt még sokkal többet láttam.

Kádár ezután vitába szállt az ügyésszel. Azt bizonyítja, hogy a zsidók külön fajta. Tiltakozik az ellen, hogy a zsidók védelmet kérjenek a magyar állampolgárságra való hivatkozással. Ostoba, buta fogalom az állampolgárság, hiszen nem születik állat, csak ló, szamár, és birka. Állampolgárnak sem születik senki, hanem csehnek, magyarnak, vagy németnek. A mi törvényeink szerint minden sehonnal bitang magyar lehetne.

Az elnök: Törvényeinket tartsa tiszteltben!

Kádár: A zsidó felekezeti lapok azt

írják, hogy engem Králiknak hívnak. Okmányokkal igazolom, hogy magyar vagyok.

Az elnök: Tessék a vádirattal szemben védekezni, más nem érdekel bennünket.

Kádár: A magyar törvények megengedik a zsidóknak azt, hogy az állampolgári törvény örve alatt engem támadhassanak, engem, aki a fajtámat védem. A Csemegi-kódex is példája annak, hogy a zsidók már a törvénybe is be tudták vinni hatalmi szempontjaikat.

Az elnök: Nem engedem meg azt, hogy a magyar büntetőtörvénykönyv megalkotójáról itt így beszéljen.

Kádár: De kérem, ez az elvi álláspontom!

— Rendreutasítom, ne feleljen. — szól Kádárra erőlyesen az elnök — csak objektíve védekezzék.

— Akkor nem élek tovább a védelemmel — válaszolt Kádár.

Az elnök: Ne álljon el. Meghallgatunk mindent, csak objektíve védekezzék.

Kádár: Én még élesebben akartam folytatni.

Az elnök: Tanácsolom, hogy tartózkodjék ettől.

Kádár: Téved a zsidóság, ha azt hiszi, hogy a magyar bíróságot is be tudja állítani szolgálatába. Engem és barátaimat nem lehet megfélemlíteni.

Az ítélet

A bíróság felőri tanácskozás után kihirdeti az ítéletet, mely szerint Kádár Lehel hírlapíró bűnösnek mondja ki igazítás vétségében, amelyet azzal követett el, hogy a gazdag zsidók osztálya ellen a többi osztályokat gyűlöletre izgatta és e miatt tizen-négy napra államfogházra, 2000 korona pénzbüntetésre, valamint a bünyügyi költségek megtérítésére ítéli.

Az indoklás szerint nem lehet szó felekezeti elleni igazításról

Az indoklásban a bíróság kimondta, hogy nem fogadta el az ügyészek azt az indítványát, hogy felekezeti igazításban mondja ki bűnösnek, mert a cikkben az igazítás nem felekezeti ellen irányult. Kétségtelen, hogy a cikkben igazítás van. A célzatosan szembeállított tények alkalmasak arra hogy gyűlöletre ingereljenek.

Hogy lényegében mondott-e több vagy kevesebb igazságot, az ebből a szempontból nem fontos. Nem hitelekezett ellen követte el azonban ezt az igazítást, mert a hitelekezeti választási összerendezés szerint alakuló csoportokat, a törvény pedig az ilyen összerendezés vagy kapcsolat ellen elkövetett igazítást tartja hitelekezeti elleni igazításnak.

A cikkben azonban vallásra vagy hitelekezetre célzás nincsen. Kádár a gazdag zsidókról beszélt, akik vagyonukkal külön társadalmi osztály fogalmát alkotják és ez ellen igazított. A vadlott javára billenti a mérleget az a körülmény, hogy hazafiai érzés vezette és a magyar faj, a mi fajtánk iránti szeretetéből — mondja az indoklás — írta a cikket.

Az ügyész a vádlott terhére felebezett, mert a bíróság a minősítést nem fogadta el.

A védelem szintén felebezést jelentett be, mivel bűncselekményt nem lát fenforogni.

A márka emelkedéséért

Páris, február 14. (Havas.) Olyan hírek vannak elterjedve, hogy a német birodalmi kormány 100 millió aranymárkát használ fel arra, hogy külföldi piacokon, különösen New-yorkban és Amsterdamban papírmárkákat vásároljon. Azt mondják továbbá, hogy a német bank rábirta a bankokat, hogy a márkát a jelen időszakban támogassák.

Berlin, február 14. A tőzsdén tegnap a külföldi devizák tovább olcsóbbodtak. A birodalmi kormány újból közbelépett a maga devizakészpénzkészletével. Hír szerint ezek a készletek a nemzetközi kölcsön biztosítására szolgálták volna. Minthogy azonban a nemzetközi kölcsön terve a Ruhr-vidék megszállása következtében meghusult, a birodalmi kormány elhatározta, hogy a devizakészletet most a márka ártalmának támogatására szolgáló közvetlen akcióra használja fel.

Anglia nem közvetít a Ruhr-kérdésben

London, febr. 14. Széles mederben indult meg tegnapdelután a vita a felsőházban. Igen érdekes volt Edward Grey felszólalása. Elismerését fejezte ki lord Curzon iránt, amiért Lausanneban olyan sikeresen fáradozott az antant fentartásán. Kifejtette, hogy véleménye szerint a törökök alá fogják írni a békeszerződést, majd átért az angol-francia viszony taglálására. Hangsúlyozta, hogy a Ruhr-kérdésben a splendid isolation nem lehet hasznos, már pedig az a magatartás, amelyet a brit kormány az idő szerint a francia Ruhr-megszállással szemben követ, végeredményében elszigetelésre vezet. Szívesen venné, ha a kormány megjelölné a közelebbi okokat, amelyek eljárását igazolják. Nézete szerint Franciaország vállalkozása könnyen végzetessé válhatik, de ez nem ok arra, hogy a brit kormány ölbetett kézzel nézze az egész akció és titokzatos hallgatásba burkolózzék. Az egyetlen megoldás, ha a jóvátétel kérdését a népszövetségre mint döntőbíróra bízzák.

Lord Curzon külügyminiszter nyomban válaszolt. Kijelentette, hogy az argumentumok egész tömege a mérleg serpenyőjében amellet szól, hogy a brit csapatokat a Rajnáál hagyják s hozzátette, hogy ezidőszent a német francia konfliktusban a legcsekélyebb angol közvetítés félreértésekre vezethetne.

A francia közmunkaminiszter Londonban kéri fogja az angoloktól megszállt Ruhr-vonalakat

Páris, február 14. A mai reggeli lapok írják, hogy Le Trocquer közmunkaminiszter e hét végén — az Echo de Paris szerint pénteken —

A Ruhr-vidék és a magyar közgazdaság

A Ruhr-vidéknek a franciák által történt megszállását Magyarországon csaknem kizárólag politikai kérdések tekintették és a lapok is főleg ebből a szempontból foglalkoztak vele, pedig kétségtelen, hogy egy ország legfejlettebb iparvidékének elszakítása tisztán gazdasági szempontból is a legnagyobb jelentőségű események közé tartozik. Legjobban bizonyítja ezt, hogy a Ruhr-vidék elszakítása igen nagy eltolódásokat okozott Németország ipari viszonyaiban, melyek már a magyar közgazdasági életben is kezdik éreztetni a hatásukat.

Köztudomású, hogy az elszakított vidék volt Németország nehéz vas- és acéliparának a székhelye. Ez a vas- és acélipar az elszakítás pillanatáig a legteljesebb erővel dolgozott és részben a német márka alacsony árfolyama következtében abban a helyzetben volt, hogy áruit a világpiacon átlagánál olcsóbban szállítsa külföldre. Ezt a versenyt a magyar fémipari vállalatok is igen erősen érezték. A francia megszállás és elzárása óta a verseny lényegesen enyhült. A többi német vállalatok nem képesek a külföldi megrendeléseket ellátni és igen sok balkáni rendelést stornóztak. — Így tehát a magyar vas-, acél- és gépipar a Balkán felé lényegesen jobb exportviszonyok között dolgozhat. Előfordult azonban az az eset is, hogy német vállalatok, melyek nem akartak bizonyos rendelésekről lemondani, magyar vállalatokat kerestek meg, hogy a rendeléseket helyettük effektuálják. Különösen tapasztalható volt ez az eset a rudvánál, lemezeknél és általában vasféle gyártmányoknál. A német verseny elmaradása lehetővé tette azt is, hogy a magyar vasművek, amelyek négy hónap óta változatlan árral dolgoztak, áraikat tíz százalékkal fel-emeljék.

Egészen más a helyzet a szénpiacon. A Ruhr-vidéki szén elmaradása következtében Németország többi ipara idegen szénre van utalva. Mint-hogy valutáris okok folytán a németek az angol szenet alig tudják meg-

Londonba utazik, hogy az angol kormányral megbeszélje az angol megszállási zónához tartozó vasutvonalak egyrésztének használatát.

Hogy vásárolnak a franciák

Essen, február 14. Az esseni francia parancsnok tegnap este meghagyta az esseni városi tanácsnak, hogy az üzletekben és vendéglőkben ki kell szolgálni a francia és belga katonákat. Amelyik kereskedésben megtagadják az áru kiszolgáltatását és amely vendéglőben nem adnak ételt a franciáknak és belgáknak, azt a megszálló parancsnokság haladéktalanul bezárta és tulajdonosukat katonai törvényszék elé állítja.

Ma reggel Essen utcáin bevásárló járatok mentek végig. Hat fegyveres katona és tiszti vezetésével élelmiszert vásárló járatokhoz polgármester volt beosztva. A fegyveres fedezet közül négy katona megállott a kiszemelt üzlet előtt és a tiszti vagy a polgári hivatalnok két szuronyos katonával bement az üzletbe és kedvük szerint vásárolni akartak. Minden egyes kereskedő megtagadta a követelt cikket, a tiszti ilyenkor berendelte a katonákat, mire azután kiszolgáltatták az árut. A bevásárló járatok mindent készpénzzel fizettek, a csapatoknak meg van tiltva, hogy akár együttesen, akár a katonák külön-külön valamit is vásároljanak az üzletekben.

fizetni, bekövetkezett a lengyel impérium alá került sziléziai szentteleknek fokozott mértékben való igénybe vétele. Ennek következtében a Magyarországra irányuló sziléziai szénbehozatal a legközelebbi hetek idején erősen csökkenni fog és a magyar ipar a hazai széntermelésre lesz utalva. Noha a magyar széntelepek termelése már ismét a bekezdett szilvona felé közeledik, nem lehetetlen, hogy e tekintetben nehézségek fognak bedülni, amit csak az elensúlyozó remélek, hogy február közepétől kezdve a szénszükséglet átoltalan csökkenő tendenciát mutat.

Amint a németországi jelentések mutatják, legválságosabb a textiliparunk a helyzete, amely túlnyomórésztben tengerentúli nyersanyagokkal dolgozik, melyeket a márkának a gazdasági zuhanása folytán ma nem tud megfizetni. A helyzet a textilipar egyes ágaiban az, hogy a most előállított alatt levő áru négy-ötösztől drágább annál, amit a nagykereskedők régi készleteiből eladásra kínálnak. Nagyon sok textilipari vállalat erősen redukálta üzemét és a legtöbb vállalat hetenkint öt napot dolgozik. A közgazdasági viszonyok teljes feloldulását mi sem mutatja jobban, hogy Csehországban a szokol ár-emelkedése, Németországban pedig a márka ártalmának zuhanása döntötte ezt a fontos ipart válságba.

A Magyar Textilgyárosok Egyesülete éppen a múlt héten tette közzé a kimutatását, hogy az utolsó két év folyamán Magyarországon hatvanöt-tenc kisebb-nagyobb textilipari vállalat alakult. Ezek a külföldi behozatal szempontjából nagy nehézségekkel voltak ugyan kénytelenek megküzdeni, mégis általában kedvező konjunkturális viszonyok között kezdtek meg működésüket. Most Németország szerencsétlensége egy újabb lökést ad fejlődésüknek, ami kétségtelenül rövidesen kifejezésre fog jutni egyrészt a magyar gyárakhoz befutó rendelések szaporodásában, másrészt pedig a textilipari vállalatok részvényeinek emelkedő értékelésében.

Szabolcska Mihály Debreczenben

A Csokonai-kör Petőfi-ünnepére

A Csokonai-kör már többször intézett szíves meghívást írásban és szóbeli üzenettel is Szabolcska Mihályhoz, a mi kedves költőnkhez, a román uralom alá jutott magyarságnak egyik legkimagaslóbb vezérfiához, hogyha átjön a határon, látogasson el Debreczenbe, a Csokonai-körbe, ifjú korának ebbe a kirópló fészkebe. Szabolcska Mihály most teljesíti ezt a sokszor megismélt kérést, holnap itt lesz közöttünk és a Csokonai-körben áldozni fog Petőfi halhatatlan szellemének. A kör elnök, sége ugyanis Szabolcska jöttéhez kívánta kapcsolni már régóta tervben levő Petőfi-ünnepét, most e tervet megvalósítja. Pénteken délután 5 órakor lesz az emlékünnep, amelyen Petőfi beszédek, költemények, szavaltók, énekek fogják magasztalni. A közreműködők közül most csak Pep Károly elnök, Csobán Endre választmányi tag és Szabolcska Mihály nevével említhetjük. Reméljük, hogy a Csokonai-körnek minden tagja ott lesz ezen a főemelő ünnepen Petőfinak dícsőítésére és a vendég költő, az elszakított testvér üdvözlésére.

Megváltoztatott kuriai ítélet

Még 1921-ben történt a bányai erdőben az alábbi érdekes eset: Egy szürke, téli hajlon Bakó Imre és Marádi Lajos rovottmultu egyének berontottak Szegedi Lajos vákáncsos házába és felszólították, hogy lopott szalonajukat adja el.

— Hagyjatok el engem — szabadkozott Szegedi —; lopott az, bajom lesz belőle.

Bakó Imre azonban nem tágitott, megfenyegette Szegedit, hogy ha nem teljesíti kérésüket, rázárja feleségére és reá a ház ajtaját és rájuk gyújtja a házat. Szegedi a terror hatása alatt a szalonját — egy hátra való volt — eladta, azonban Bakó Imrét ügyes esellel a csendőrök kezére juttatta.

Szegedi Lajos sem menekülhetett az igazságszolgáltatás elől és orgazdaságról 5 havi fogházra ítélték. Az ítélet megjárta az ítélőtáblát, sőt a kuriát is és mindkét igazságügyi fórum helybenhagyta. Szegedi október 16-án bevonult a debreczeni törvényszék fogházába és csak akkor kezdett az egyszerű ember gondolkodni ügye felől. Ügyvédje után ujravéltelt kért, mit az ügyesség el is rendelt.

Ma délelőtt Ujfalussy tanácsa hatályon kívül helyezte a törvényszék, ítélőtábla és kuria ítéleteit és az 5 havi fogházbüntetést 3 és fél havi fogházra változtatva át, Szegedi Lajost azonnal szabadlábra helyezte.

Öngyilkosságok

Az elmúlt két nap alatt négy öngyilkosság történt Debreczenben ezek közül két öngyilkosság történt. A Petőfi-téren özv. Kosztay Györgyné 66 éves asszony vált meg az élettől oly módon, hogy sósavat ivott. Beszállították az Augusztába, ahol eszére kisenvedett.

Bör Ferenc 25 éves gazdálkodó vedresdülői lakásának a padlásán az egyik gerendára akasztotta fel magát, mire azonban észrevették, már kisenvedett.

Szabó Juhanna monostorpályi cselédleány-marólugot ivott, életbenmaradásához kevés a remény, míg Tóthai Jánosné Hajduszoszlón ivott zsirosodót, mert nem akart tovább az élet nehézségeivel küzdegni.

Rip v Balma

Balmazújváros szenciációja v...
 teli. A nyári...
 sok örökös...
 a roppant Se...
 a teli pedig...
 nyugtalanokd...
 got igazgat...
 ban a falu int...
 a lázat.
 Darvas Ern...
 érkezett meg...
 szállításol...
 mai minden...
 Különösen az...
 tájékozódni...
 lommal — a...
 kválitásáról...
 fogadja a tár...
 gedő Kemény...
 kedvence a d...
 is. Abban az...
 déken nála ö...
 vényebb Harp...
 nyalatu hangj...
 háborzongató...
 élénken élnek...
 A hat h...
 évad a Rip...
 sával indult...
 kekkel zsufolt...
 háromszáz...
 amelynek egy...
 karja a kol...
 mény, egyelő...
 szonfüggöny...
 nézők a teli...
 sokkal érkezn...
 és helyet ker...
 bu lerakogatj...
 al, amely elő...
 areu, pápasze...
 unottan. Bena...
 zongorára fekt...
 gokat próbál...
 nyomásnál len...
 már mindenki...
 nül a színpad...
 dalánál, félk...
 „jobb” közöns...
 kedik: „Oh, d...
 imádok”... Be...
 Rekedtes, trag...
 azonban egyá...
 eldörgi a belé...
 nosabb, ő a s...
 forognak a s...
 csillagok. Jól...
 sügő is derek...
 Kemény meg...
 net végén san...
 Ne ordíts...
 És a sugó...
 Roppant tét...
 bási is, aki...
 kárnestert kre...
 mor nélkül...
 mond, a néző...
 A nyiltszűni taj...
 Megtapsolják...
 dősi kisasszon...
 viszonylatban...
 Csak a táncol...
 zik. Beszélk...
 uivárosi közön...
 amig csak az...
 elesigözva ki...
 ezertelji Cézár

Rip van Winkle Balmazújvároson

Balmazújvárosnak évenként két szennázója van, egy nyári és egy téli. A nyári szennázó a földművesek örökösén megújuló mezeje a roppant Semes-birtok birtói elen, a téli pedig — a színház. Az aratók nyugtalanokdása persze a paraszti-
got igazítja első sorban, a színház azon-
ban a talu intelligenciája között szítja a lázat.

Darvas Ernő vándortársulata most érkezett meg a nyakigásáros faluba. A beszállásolás, a színpadkiosztás igazi minden fantáziát kigyújtottak. Különösen az aranyifjúság igyekszik tájékozódni — alig leplezhető szavalással — a primadonna művészi kvalitásáról. Általános meleg szeretet fogadja a társulat oszlopát, az öregedő Kemény Lajost, aki éveket volt kedvence a debreceni publikumnak is. Abban az időben nem volt a vidéken nála ördögibb Lucifer és főváenyebb Harpagon. Zord és setét nyulat hangja, sáttáni főtörti és hátborzongató szemforgatásai még élénken élnek az emlékezetben.

A hat hétre kontempárit színi évad a Rip Van Winkle előadással indul. A félhomályos, székekkel zsúfolt színházteremben vagy háromszáz szorongunk. A színpad, amelynek egy jelentős részét elakarja a kolosszális sugólyuk-építmény, egyelőre a tarkára festett vászonfüggöny mögött titkolódik. A nézők a téli estében pislogó lámpákkal érkeznek, elfújja a gyertyát és helyet keresnek. A lámpást sorjában lerakosgatják a rozoga zongora alá, amely előtt öregedő, gyűrött arcú, pápaszemű asszony üldögél. Bena szegény, mankóját a zongorára fektette, klímprozik, a hangokat próbálgatja, olyk billentyűt a nyomásnál lennragad. Nyolc órára már mindenki a helyén van. Közvetlenül a színpad előtt a zongora két oldalánál, félkörben helyezkedik el a „jobb” közönség. Ezek a „bériők”, akiket a direktor arra kért a színpadon, hogy „székeiket magukkal hozni kegyeskedjenek”. A locákon az olcsóbb helyek közönsége ül.

Megkezdődik az előadás. Felrágatózik a függöny, a deszkás színpadot, amelyet megkopott, lógós és primitív festésű díszletek körítenek, két korbidámpa világítja. Egy konyhai petróleumlámpás világít a zongorán. A kulisszák mögött a kitűnő Kemény — ő látssa Ripet — dörögve közledek: „Oh, drága nőském, kis úy imádok”. Belép, meghajlik, tapsvihar. Rekedtes, tragikus hangján, amely azonban egyáltalán nem kellemetlen, eldörög a belépőt. A prózában otthonosabb, ő a színpad Napja, körötte forognak a segéd-hodák és epizódcsillagok. Jól tudja a szerepét, de a sugó is derekasan csinálja a magáét. Kemény meg is sokalja és egy jelenet végén sans gyne odaszól neki: Ne ordítson olyan nagyon!

És a sugó diszkrétebb lesz. Roppant tetszik bizonyos Makai bácsi is, aki a fondorlelkületű polgármestert kreálja nem minden humor nélkül. Valahányszor tréfiát mond, a nézőtér felkacag és tapsol. A nyitászni taps egyáltalán divatos. Megtapsolják a primadonnát is, Erdősi kisasszonyt, akinek provinciális viszonylatban kedves hangja van. Csak a táncok hiányát nehezményezik. Beszélük, hogy egy-egy táncot az újjvárosi közönség tiszser is megújrad, amíg csak az aktor veretékésen és elcsigázva ki nem dől a színről. Az ezertől Cézár Újjvárosi irgalmat-

lan. A pénzéért minden szereplőtől a munkabírás maximumát követeli!

Tízennyegor vége az előadásnak. Feléhelődünk, de még nem megyünk. Kemény ugyanis — ugy szakállason — megjelenik a függöny előtt s a „direkció és a színtársulat” nevében köszönti „a mi kedves, jó újjvárosi közönségünket”, amely az „idén is, ugy, mint tavaly” sziveskedjék minél kiadósabb műpártolást tanusítani. Egyben közli Kemény az egész heti műsört, csábító jelzőkkel színezve a darabimeket. Ujra felzuga a taps, felpislognak a kézilámpások s nekivágunk a sáros éjszakának. Egy paraszt atyafi még előbb odaíradodik

a színpadhoz, felemeli a leeresztett függönyt és beklált:

— Hé, azt a farkósbót, amit színház előtt felkírték volt, hoci csak vissza!

A hazaballagók közt lassu beszélgetésben két kritikai vélemény szűrődik le. Az öregebbje megállapítja, hogy „az az öreg Kemény Pesten is megállaná a helyét” — a fiatalság, az erősebb nemen lévő, leszögezi, hogy „labatát ér az egész, ha K. Levandovszky Irma (Keményné) nem táncol!”

— Csak ez a Keményné — sóhajtja egy fiatal fiu az égi csillagok felé — csak ez... ez...

A városi adóhivatalt kereskedelmileg kell átszervezni

A miskolczi Reggeli Hírlap hasábjain figyelemreméltó eszmét vet fel dr Madai Lajos. Cikkének csaknem egész gondolatmenete olyan, hogy ugyszólván változtatás nélkül alkalmazható a debreceni viszonyokra is. Az érdekes fejtegetéseket itt közöljük:

Az új adótervények az eddiginél lényegesen fokozottabb terhet, munkatöbbletet hártottak a városi adóhivatalokra, anélkül, hogy időt adtak volna és anyagi eszközöket a városi adminisztráció átszervezésére, felrészítésére.

A közadók kezeléséről szóló 1923. VII. t.-c. és az erre vonatkozó, január 28-án kiadott pénzügyminiszeri körrendelet szerint az együttesen kezelt közadókat jelzett naptól kezdődőleg mindenki kivétel nélkül a városi (köz-ségi) adóhivatalt fizeti. A jövedelem és vagyonadó, valamint a hadinyereségadó külön kezelése egyelőre még az állampénztárnak marad, azonban a rendelet értelmében folyó év június végével ezen adók külön kezelése is megszűnik és a városi (köz-ségi) adóhivatalt fogja egyedül kezelni ezen adókat is.

Mindezekből az tűnik ki, hogy a kormány az adókezelés egyszerűsítését akként értelmezi és viszi keresztül, hogy a közadók kezeléséről és adminisztrációjáról, a vele járó nagy és folyton emelkedő kiadásokkal együtt szabadulni igyekezett és ezen teherterületeket átválta a városi köz-igazgatásra. Ezen teherterületek ellenértékéért az állam teljes egészében átengedte ugyan az általános kereseti adót és a forgalmi adó kezelése felében annak egyharmadát a városoknak, azonban nem engedett időt a városoknak arra, hogy pénzügyi adminisztrációjukat a megváltozott viszonyokhoz simulván átszervezzék és nem nyújtott anyagi segítséget arra, hogy a megnövekedett személyi s dologi kiadásait addig is fedezhessék, amíg az új adóból számottevő bevételhez juthatnak.

A városok a kereseti adó átengedésével, figyelemmel arra, hogy ezzel kapcsolatosan megszűnt a régi kereseti adók pótdarabjából származó jövedelme, pénzügyileg kellemetlen helyzetbe jutottak. Mivel ezen segíteni a kormány nem tud, a városnak kell kezébe venni pénzügyének rendezését, ugy és oly keretekben, amint azt a mai megváltozott adózási viszonyok hozzák magukkal.

Mindenekelőtt legfontosabb és legsürgösebb városi feladat a pénzügyi adminisztráció átszervezése.

Az új városi bevételi források természetét jelöli meg az irányt, hogy ez az átszervezés mily irányban történjék. A kereseti adó és a forgalmi adóból származó jövedelem talnyomó ré-

szét a kereskedelem és az ipar biztosítja a városnak.

A város pénzügyi adminisztrációját tehát akként kell átszervezni, hogy az közelebb simuljon a kereskedelmi és ipari élethez. Ezáltal azt értjük, hogy a helyi kereskedelmi és ipari életben járatos egyénekkel, szakérőkkel kell felújítani a városi pénzügy adminisztrációját, mert a kereseti és a forgalmi adónak a városi, valamint kereskedelmi és ipari érdekeknek megfelelő kezelése csakis ugy remélhető. A forgalmi adó blokkrendszerre ügyébn a napokban Miskolcson tartott értekezlet alkalmából maga Csekő pénzügyminiszeri tanácsos is reá mutatott arra, hogy a városi adóhivatalt kereskedelmi szellemben kell átszervezni.

Ez magától értetődő szükségesség azért, mivel oly egyének, akik nem ismerik a kereskedelmi és ipari viszonyokat, nem képesek a városi érdekeket kellően megvédeni és nem tudják átlátni azt, hogy meddig terjed egy üzlet vagy ipari üzem forgalma és zaklatások nélkül is hol, milyen keretekben állapíthatják meg azon határt, amelynél a városi és a kereskedelmi, ipari jogos érdekek összetalálkozhatnak.

A városi pénzügyi adminisztráció ily irányú átszervezése nélkül, a kereseti adó, annak behajtása és ellenőrzésénél fogva napirenden lenne a surlódás a kereskedők és iparosok és a városi adóhivatal között. A város nem lenne megelégedve a remélt kereseti adó helyett a csekélyebb adóbevételekkel, a kereskedők és iparosok pedig gyakran alaptalanul is ki lennének téve a zaklatásoknak, fellejtéseknek amiatt, mert az üzleti viszonylattal tisztában nem lévő egyének intézik az ellenőrzést és az adókezelést.

Rendkívül fontos városi és kereskedelmi érdek, tehát az, hogy a városi adóhivatalt minél előbb átszervezzék. Sem a város ügyét, sem pedig a kereskedők érdekét nem mozdítaná azonban elő, ha ez az átszervezés csupán újabb munkaerőknek, ellenőrző közegeknek alkalmazásában merülne ki.

A városi pénzügy átszervezésének gyökereinek kell lenni. Ezt pedig akként érthetni el, ha kevés, de jól fizető, hivatásuk magasztán álló, a kereskedelemben is járatos szakképzett erőkkel, nem zsoldos, hanem állandó hivatali szervéknt beillesztett munkaerőkkel látják el az adóhivatalt. A kereseti és forgalmi adóosztályok átszervezése után azok élére a városi hivatali státusba beillesztett oly munkaerőt kell mielőbb kijelölni, akinek kellő tekintése van a helyi kereskedelem és ipar felett és aki át van

hatva a városi érdekek előbbrevitelétől is.

Ugy érezzük, hogy a város pénzügyi adminisztrációjának gyors és jó átszervezése milliókra menő adótöbblet-
lethez juttathatja a várost, amely adótöbblet-re a személyi és dologi kiadások gyors növekedése a beruházások törlesztése miatt feltétlenül szükséges is lesz.

A kereskedők és iparosok érdeke is azt kívánja, hogy a város pénzügyi adminisztrációjának teljes átszervezésével oly egyének intézzék kereseti és forgalmi adóügyeiket, akik ismerik kereskedelmi és ipari életet és így az arányos adózás érdekében ott fogják meg az adót, ahol az tényleg meg is fogható, nem pedig a kis üzleteknél, ahol a sok jegyzőkönyvezés és fokozott ellenőrzés is csak elenyésző adótöbbletet eredményezhet.

(A miskolczi lap érdekes fejtegetéséhez csak annyit fűzünk, hogy Debrecen város adóhivatalának ción olyan elismert elsőrendű szakértő, olyan közbizalomnak örvendő, elfogulatlan és pártatlan tisztviselő áll dr Vádry István tanácsnok személyében, hogy a debreceni ipar és kereskedelem nyugodt lehet: a célszerűnek mutató reformok Debreczenben nem fognak elmaradni.)

Seypel belgrádi utja

Belgrád, február 14. Tekintettel dr Seypel osztrák kancellár közlése belgrádi látogatására, a külügyi és kereskedelmi miniszteriumban előkészítették a szükséges anyagot.

Politikai körökben rokonszenvvel fogadják Ausztriának azt a törekvését, hogy szabályozza viszonyát az SHS. királysággal szemben és a szövetségi kancellárnak látogatása alkalmából a legjobb sikert kívánják.

Friedrich István rávalmazási pöre gróf Károlyi Imre ellen

Budapest, febr. 14. Gróf Károlyi Imre tavaly február 21-én a 8 Orai Újságban „Reflexiók a nemzeti középpárt felosztásáról” címen nagy cikket írt, amelyben Friedrich István személyével is foglalkozott. Azt írta, hogy Friedrich István tizenöt különböző politikai pártállást vallott már eddigi pályafutásában magának. Friedrich István rávalmazás vétsége címén fellejtette gróf Károlyi Imrét, akit a budapesti büntetőbíróvárszék büntetésnek mondott ki és 12000 korona pénzbüntetésre ítélte el.

Károlyi Imre felebbezése folytán ma foglalkozott ezzel az ügyvel a budapesti királyi ítélőtáblán Degre Miklós kuriai bíró tanácsa. Károlyi Imre védője, Surgoth Gyula kérte az elsőfoku bíróság ítéletének megsemmisítését. Megismételte Károlyi Imre vádjait, amely szerint köz-tudomásu, hogy Friedrich István volt már militarista, antimilitarista, radikális, szabadkőműves, pacifista, köztársasági párti, szocialista, kommunista, szabadkirályváltató, legitimista, antiszemita, filozemita, fajvédelmi és végül fasiszta. Egymással világnézeti ellentétben álló irányzat intrazigens követője volt Friedrich, aki szédületes gyorsasággal változtatta át állandóan politikai hitvallását, nem lehet tehát neki semminemű meggyőződése, hanem politikai kalandor és szélhámos. Magyarország miniszterelnöki székéből is csak akkor távozott el, amikor Clark kijelentette, hogy ez az ország önként rohan a vesztébe.

Friedrich István képviselője, Polónyi Dezső kijelentette, hogy gróf Károlyi Imrét pártérdek vezette, amikor Friedrichet megrágalmazta. Különös volt a sajtóban ez a főiri hang, amelyet a politikai szenvedély és gyűlölet fűtött. A bíróságnak ezt a hangot nem szabad szankcionálni, hanem intó példát kell szolgáltatni a nemes grófnak, hogy a Pesti Művelt társalgó szabályáról nem szabad megteledkezni.

A királyi ítélőtábla ítéletével a törvényesek maradtak meg.

A fogtechnikusok sztrájkja A fogorvosok nyilatkozata

Kaptuk a következő levelet:

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

Lapjuk f. hó 13-iki számában „Sztrájkra készülnek a fogtechnikusok” címmel egy cikk jelent meg, amely a fogorvosokat olyan színben tünteti fel, mintha csupán kenyérrigviség volna indítóoka annak, hogy állásfoglalunk az ellen, hogy vizsgálatlan fogmívesek számban dolgozzanak. A közönség tájékoztatására és egyben közegészségügyi szempontból is felkérjük arra, hogy alábbi sorainknak lapjukban helyet adni sziveskedjenek.

A fogorvoslás, mint az orvosi tudomány egyik ága professzorok, magántanárok és kellő képzettségű fogorvosok által oly nivóra emelkedett, hogy 1910-ben a fogorvoslás kérdését szükségesnek látták törvényileg rendezni. Kimondotta ezen törvény (tehát nem dr. Csilléry), hogy foggyógyászattal csak diplomás orvosok foglalkozhatnak, minthogy azonban nagyon sok idős, gyakorlatilag képzett fogmíves folytatott fogászati praxist, méltányossági szempontból gyakorlati képzettségüket bizonyító vizsgára bocsájtották, ez idősebb fogmívesek, hogy ne legyenek kénytelenek öregségükre más pályát keresniök. Akik e vizsgát sikerrel letették, az u. n. vizsgázott fogtechnikusok.

Ezen törvény kimondja, hogy az a vizsga soha meg nem ismétlődhetik, hogy az idős fogtechnikusok kihálálásával a foggyógyászat csak az arra hivatott diplomás fogorvosok kezében maradjon. Mert hiszen elképzelhetetlen is, hogy legtöbb esetben 4 elemű és inasiskolát végzett, orvosi alapsmereteket abszolút nélkülöző, a foggyógyászatban teljesen laikusok embertársain véres beavatkozásokat végezhesse.

Mindazok a fogmívesek, akik a vizsgát sikeresen le nem tették vagy ezután választották ezt a tisztességes és kellő tudással és ügyességgel a megélhetést jól biztosító ipari pályát, tisztában lehetnek azzal, hogy ők csak fogmívesi ipart folytathatnak, ha tanuló éveik után felszabadulnak, vagyis a fogorvosok segédmunkáit lehetnek csupán, nem pedig „kollégák”. Épúgy mint egy műszerműveztető nem tarthat fenn szemorvosi rendelőt, egy bába nőgyógyászati rendelőt avagy egy műlábkészítő sebészeti rendelőt. Világos tehát, hogy e törvény értelmében a határ, melyen belül a vizsgázatlan fogtechnikus dolgozhatnak a sztrájk. Ennélfogva rendelőt nem, csupán laboratóriumot tarthat fenn fogmíves, melyben az orvos által rendelt fogmívek készülhetnek.

Tehát ép olyan törvényellenes cselekedet számba dolgoznia, mint bármely más, melyet érvényben lévő törvénynek tiltanak, az az ilyen működésük nem lenne más, mint kuruzslás.

Ugyanilyen elbírálás alá esnek azon vizsgálatlan fogmívesek, akik orvosokkal társulva ügyveznek a törvényt ilyképen kijátszani.

Kenyérrigviséget tehát senkinek foghat rá a fogorvosi karra, mert hiszen egyetlen vizsgálatlan fogmíves „fogászati fogmütermo” sem képezhet konkurenciát egy, a hivatása magaslattán álló diplomás fogorvos rendelőjének. Joggal ostromozza tehát a fogorvosi kar a kellő képességgel nem rendelkező egyének bármily e szakmába vágó kontárkodását.

A Magyar Fogorvosok Országos Egyesületének debreczeni fiókjá.

Jugoszlávia bérbe veszi a Déli vasutat

Belgrád, február 14. Nagyfőnösságu minisztertanács volt tegnap, amely elsősorban a Déli vasút dolgával foglalkozott. A tárgyalások eme részébe a római konferenciára kiküldendő delegátusokat is belevonták. Az irányelv megbeszélése után a kormány utasításokat adott a delegációnak s a minisztertanácsból az szivárgott ki, hogy Jugoszlávia bérbe fogja venni a Déli vasut Szerbiába eső vonalait.

HIRES

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG politikai napilap.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: **RÖMER RICHÁRD.**

Kiadó: **HEGEDŰS és SÁNDOR** irodalmi és nyomdai r.-t.

Előfizetési ár: Egy hóra 250 kor. Ennél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el.

Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34. Telefon 10-20.

Híjtel Piac utca 49. Telefon 18.

Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon 18.

— **Helyenként esős idő várható.** Meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban számottevő csapadék volt különösen a déli és délnyugati részen, ahol a hőmérséklet 10–20 centiméter vastag. A hőmérséklet többnyire a 0 fok alatt van, minimuma 6 fok Sopronban. Időprógnózis: Helyenként csapadék. lényegtelen hóváltozással.

— **Cseh lap Madáchról.** Budapestről jelentik: A cseh kormány pozsonyi nemet lapja Madách születésének 100-ik évfordulója alkalmából hosszabb cikkben méltatja Madách költeményét és arra a megállapodásra jut, hogy Madách voltaképpen szláv költő volt. Többek között ezeket írja: Hogy hány gram től vér volt Madáchban, azt most már nehéz megállapítani, ahhoz sincs megbízható adatunk, hogy Stragova földes ura milyen szolgálatakat tett a tótágnak, az azonban szilárd tény, hogy Madách szellemé szerint tót volt és Madách költeményét hátra nem nevezhetjük a tót Faustnak. A magyarok akkor ünneplik meg Madáchot, ha egyáltalán nem ünneplik. A pozsonyi újság cikke nyilván megrendelésre készült.

— **Liebel Ágoston vizsgálati fogásában.** A budapesti államrendőrség a debreczeni ügyészség fogházába kísértette dr. Liebel Ágoston bécsi fogorvost. Békés Lajos kereskedő orgazdáját. A fogorvos szabadlábra helyezését kérte, azonban kérelmét egy a vizsgálóbíró, mint a vádtanács elutasította.

— **Öngyilkos ipariskolai tanár.** Strausz Sándor nyugalmazott ipariskola tanár tegnapelőtt nádudvari magányában öngyilkosságot követett el. Ezidélgi ismeretlen okból az udvaron levő kutba ugrott és mire tettét észrevették, már megfulladt. Temegetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

— **Dr. Mabuse pénteken.** — **A kereskedelmi és iparkamara ezután figyelmezteti a munkaadókat,** hogy a szolgálati járandóságok, munkabérek után fizetendő adót f. évi február hó 15-én, esütörtökön déli 12 óráig fizessék be, mert ellenkező esetben súlyos pótlékokat kell fizetniök.

— **Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és hej, cégek figyelmébe!** Az általános kereseti adó végrehajtási utasításának 145. §. 5. bekezdése az illetményi jegyzékek készítésénél könyvtések engedélyezésére jogosítja fel a városokat. E kérdés megte-

szelésére a kamara f. hó 16-án, pénteken d. u. 5 órakor a kamara kereskedelmi szakosztályának termében értekezletet tart, melyre a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat s az érdeklődő nagyobb cégeket meghívja a kamara elnöksége.

— **Felhívás a nagyobb kereskedelmi és ipari cégekhez.** Az Universala Esperanto Asocio rendezésében f. évi április hó elején Velencében nemzetközi kereskedelmi értekezlet lesz. Az értekezleten Csonkamagyarország helyzetét Szücs Lajos jószágfelügyelő fogja ismertetni s ezzel kapcsolatban ismertetni szándékszik az esperanto nyelvről, mint kereskedelmi, illetőleg ipari érintkező eszközről alkotott fel fogásunkat is. A szükséges adatok megszerzése céljából felhívja a kamara a kereskedelmi és ipari vállalatokat, sziveskedjenek haladéktalanul közölni: 1. használgák-e levelezéseiknél az esperanto nyelvet; 2. adtak-e már ki esperanto nyelvű árjegyzéket illetőleg katalógust. Az ügy sürgőségére tekintettel kérjük az érdekeltek mielőbbi adatszolgáltatását.

— **Kerületi gazdaggyűlés Debreczenben.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara március végére kerületi gazdaggyűlés összehívását határozta el. E kerületi gazdaggyűlésen a kamara kerülethez tartozó nyolc tiszántúli megyének mezőgazdasági bizottságait, gazdasági egyesületeit és minden agráriellégű érdekképviseleti vagy szövetségi alakulatait kívánja a kamara egybegyűjteni, hogy így kerületének minden gazdaszervezetével a szorosabb kapcsolatokat és rendszeres összeműködést megteremtse. A debreczeni mezőgazdasági kamara félévi fennállása óta oly kiterjedt munkásságot fejt ki a mezőgazdaság összes életvonatkozásai terén a gazdáknak és a mezőgazdasági munkásoknak javára, hogy e kerületi gazdaggyűlés elé a tiszántúli gazdatársadalom érthetően nagy érdeklődéssel tekint.

— **Dr. Mabuse.** — **Az orosházi feltaláló „légkőri” elektromossága.** A Debreczeni Független Újság több ízben hírt adott az orosházi légkőri villamossággal világító feltalálójáról. A találmány hétfőn történt megvizsgálásáról a Szeged című lap a következőket írja mai számában: „A légkőri elektromosság orosházi „feltalálója” tegnap megbukott a találmányával, mint azt egy alapos szakértői vélemény alapján néhány héttel ezelőtt lapunkban megíjoltuk. Verebély miniszteri tanácsos, aki tegnap a kormány megbízásából Dezsőffy „találmányát” megvizsgálta, a „találmányt” nem találta gyakorlati célokra alkalmasnak. A szakértői vélemény szerint a találmány elméleti rendszerében van egykét olyan novum, amely kellő irányítás mellett alaposabban kidolgozva még gyakorlati eredményeket is mutathat fel. Azonban a szerény terején a tények közé rejtve megtalálták azokat a rejtélyes lezárt dobozkat, amelyek megtöltött akkumulátort tartalmaztak... Légkőri elektromosság!... szélhámosággal körbe elektromosság!...”

— **Két gyermek tűzhalála.** Budapestről jelentik: Ma délután özv. Hajnal Mihályné napszámosnő Újpesten Király-utca 5. számú házában levő lakásán hagyta 4 és fél éves Rózi nevű kisleányát annak játszótársára Schneider László társaságában. A gyermekek játék közben véletlenül meggyújtottak egy széklet. A tűz nem terjedt tovább, de a két gyermeket a keletkezett tűz megölte. Amikor anyjuk hazatért és a szerencsétlenséget észrevette, oly súlyos szivgyör- csőt kapott, hogy a Károly-kórházba kellett szállítani.

— **szabad kivinni füzéket, számat, szénát.** Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszter érdekel-

miniszterekkel egyetértőleg több mezőgazdasági termény kivételét határozta el. Kivételre engedélyeznek 300 vagon babot, 80 vagon borsót, 40 vagon lenesét, száz vagon savanyított káposztát, 40 vagon muharmagot, 40 vagon tatárkát, kölest kontingentálatlanul, 600 vagon savanyu szénát, 600 vagon őszi szalmát. Ezekre a kivételre kerülő mezőgazdasági terményekre kiadandó engedélyek a keletfői számított 8 nap alatt vehetők át. Aki a jelzett időn belül nem veszi át, azt engedélyéről lemondottnak tekintik. Az engedélyeket 4 heti időtartamra állítják ki és nem hosszabbíthatják meg.

— **Eljegyzés.** Weisz Margitka és Weisz Herman Debreczen jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **Földrendés Belgrád mellett.** Belgrádból jelentik: Az itteni seismograpikus állomás jelentése szerint tegnap 5 óra 30 percig három könnyű földrengést észleltek. Az epicentrum 30 kilométerre volt Belgrádtól Akkosmaj lábánál. Magában a városban a földrengést nem észlelték.

— **Hordótulajdonosok figyelmébe.** Értésít a hordófelzáróhivatal az érdekelteket, hogy jelzés végett a hordófelzáróhivatalba szállított hordók után, amennyiben azokat a jelzés befejezése után 3 napon belül el nem szállítják, a 2085–1923. III. sz. tanácsi határozatnak megfelelően naponként 100 liter ürtartalomig 30 korona, ezenfelül minden megkezdett literenként 30 killér raktárdíj fog szedtetni.

— **Köszönetnyilvánítás.** A menekültügyi kirendeltség köszönetét fejezi ki Bakóczy Gábor urnak a menekülteknek adott ezer koronáért.

— **Gazdaközönség figyelmébe.** Felhívom azon debreczeni gazdákat, a kiknek a Hotrobágyon legeltetési joguk van, a kancáikat a polgári Nonius törzsménesbe felvéteni kívánják, a mennyiben a f. évi január hó 31-én tartott vizsgálaton be nem mutatták volna, úgy a ménesrendező bizottságnak leendő bemutatás és törzskönyvezés végett f. évi február hó 23-án pénteken d. e. 9 órakor a lóväsartéri kancáikat vezessék elő. Debreczen, 1923 február 14. A polgármester helyett: Zöld tanácsnok.

— **Stabil gőzgep kezelői tanfolyam** kezdődik február 20-án a debreczeni m. kir. állami fémipari szakiskolán. Beíratási költségek 1630 koronára rúgnak, beíratkozhatni mindennap délután a szakiskolán.

Csak vétel után
bánja meg, ha a

harisnyáit

nem
„HAVAS“-tól

Bádógos-utca 1.

Szerzi be, hol ezután minden egyes
pár legolcsóbb árban lesz elárusítva.

Ecetes hordókat vásárol a LÖBLÉ ecetgyár.

Magvak megérkeztek.

Gazdasági és konyhakerti,
valamint erfurti virágmag-
vak legnagyobb választék-
ban és legolcsóbban

Kontsek Géza

magkereskedésében hapha-
tók. KOSSUTH-utca. For-
galmi adót nem számítva
Árjegyzéket kívánatra küldök

Divat kalap minden
szinben

2000 korona

Werner Sándornál,

Piac-utca 72. szám.
Király-utcával szemben.

— A varo
17-én szom
dében tart
rosunk zen
ben nagy
vészi mult
zonyára ez
multához.
előzása mü
ben fogja
szelteni, a
program é
kednek ki
kiváló zong
nikajú játé
énekművés
egy-ct ezen
a Méhuszná
— Dr. Ma
ban. — Jegyz
zók Ország
iontos köz
megjelenni
szes köziga
és szaksze
talmazni fö
gűdkönyve
visezőkön k
sobb rétege
azonkívül
közönségnel
tási Férdesé
portositásba
és nagy cé
a intézmen
a vidéki ké
gépck vásá
tartozás alk
dezésnél s
nachra e-öi
zöpeurópai
u. 10. III. 3
ben, illetve
tosított ipa
váó fe-éte
sen ad fély
— Pénzt
bíró keres
felvétetik
reskedéséb
bizonyítván
— A Ruc
iroda és k
részenytár
átveszi a v
ágának Ma
selejt. Az
dapesten hí
és külföldi
hozzáfog
elkészítésé
egyik régi
ügykörébe
ner Tagebl
Code (sürg
tárak és vé
mint a cég
ványainak
Magyarorsz
tónak Sing
eista és a
zójé nevez
lenes irodá
49. Telefon
— Gyom
tészavarak
belek renyh
a FERENC
nálata foly
— Ozso
Royal-káv
— Szörm
kár elleni r
lett és leg
szücs, Ipar
— Tükörg
tükörök új
szítésé S
ipari vállal
tefon 356.
— Szlnh
— „Rem
landó felv
Piac-u. 85.
— Egyhá
Társánál te
selymeket
CSÜTÖRTÖ
asszonyis
PENTEK:
szonyság
SZOMBAT
Hamburg
VASÁRNAP
este: Sz
A s
Sok évi
Szókimond
rés darabj

A városi dalgyűjtemény által február 17-én szombaton este a városi zenedobosok tartandó hangverseny iránt városunk zenekedvelő közönsége körében nagy az érdeklődés. Ez a művészi mulatokban gazdag dalgyűjteményre ez estén is méltó lesz fényes múltjához. A dalgyűjtemény gyönyörű precíziós művészi éneke ritka élvezetben fogja a hallgató közönséget részletezni, a tartalmas és élvezetes program értékes számaiként emelkednek ki dr. Darkóné Simonffy Irén kiváló zongoraművész nő csodás technikájú játéka és Weizlgärtner Erikének művészi előadása. A dalgyűjtemény ezen hangversenyére jegyek a Művelődési előre válthatók.

Dr. Mabuse pénteken az Apollóban.

Jegyzői almanach címen a Jegyzők Országos Egyesülete kiadásában fontos közigazgatási segédkönyv fog megjelenni, amely minthogy az országos közigazgatási tudnivalókat egyes és szakkerületi csoportosításban tartalmazni fogja, nélkülözhetetlen segédkönyve lesz a közigazgatási tisztviselőkön kívül a közönség legszélesebb rétegeinek is. Az Almanach azonban kíván, hogy tanácsadója lesz a közönségnek egyes-bajos közigazgatási kérdésekben, szakmaszerinti csoportosításban közölni fogja azoknak a nagy cégeknek, iparvállalatoknak és intézményeknek címét is, melyekre a vidéki közönségnek mezőgazdasági gépek vásárlásánál, ház építéskor, tartozás alkalmával, háztartás berendezésénél szüksége lehet. Az Almanachra előjegyzéseket elfogad a Központi Európai Kurír r.-t. (V. Alkotmány-u. 10. III. 3.), amely hirdetés ügyében, illetve a szakmák szerint csoportosított parisi és kereskedői listába való felvétel feltételeiről is készségesen ad felvilágosítást.

Pénztárkezelésben jártassággal bíró kereskedelmi végzetű urileány felvételt Csilag Arthur könyvekereskedésében. Írásbeli ajánlatokat bizonyítvány másolatokkal kérek.

A Rudolf Mosse Berlin hirdetői iroda és kiadó vállalat Budapesti részvénytársaságát alapított amely átveszi a világcég valamennyi üzletágának Magyarországon való képviseletét. Az új részvénytársaság Budapesti hirdetői irodát nyit a bel- és külföldi lapok számára és azonnal hozzáfog egy magyarországi Címter elkészítéséhez amivel közzéadásunk egyik régi óhajja fog beteljesedni: ügykörébe tartozik továbbá a Berliner Tageblatt képviselete, a Mosse-Code (sürgönykules), a Mosse-címterek és végül a Kronenbücher, valamint a cég egyéb szépirodalmi kiadványainak kizárólagos kiszolgáltatása Magyarországon. Ügyvezető igazgatónak Singer Arthur budapesti publicista és a Berliner Tageblatt levelezője nevezetett ki. A társaság ideiglenes irodája: VI., Podmaniczky-utca 49. Telefon: 8-39 és 80-40.

Gyomorfájás, étvágyhiány, emésztés zavarok, melyek gyakran csak a belek renyheségének következményei, a FERENC JOZSEF keserűviz használata folytán rövidesen elmúlnak.

Ozsonázzon délutánonként a Royal-kávéházban.

Szörmekeket, téli ruhákat, moyrkár elleni megőrzését felelősség mellett és legolcsóbban vállal Klonda szies, Iparkamara, telefon 14-25.

Tükrögyártás, üvegsziszolás, régi tükrök újja öntése, üvegtárgyak díszítése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 15-14. Telefon 356.

Színházi vacsorák a Royalban. „Remény” vagyonmentőben állandó felvétel, kiállítás és eladás Piac-u. 85.

Egyháztéren Vitárius Sándor és Társánál tessék harisnyákat, Jumper-selymeket vásárolni.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
CSÜTÖRTÖK: C) bérlet. Szókimondó asszonyság.
PÉNTEK: D) bérlet. Szókimondó asszonyság.
SZOMBAT délután: Morphium; este: Hamburgi menyasszony.
VASÁRNAP délután: Három a tánc; este: Szókimondó asszonyság.

A színházi iroda hírei:
Sok évi pihenés után ma Szókimondó asszonyság, Sardou híres darabja kerül felújításra, a cím-

szerepben Halassy Mariskával. Napóleont László Gyula, az előadás rendezője alakítja.

Délutáni előadások. Szombaton Morphium, vasárnap Három a tánc szerepel műsorán.

Ijúság, Max Halbe világhírű tragédiája ma utoljára az Apollóban.

D. Mabuse közkívánatra jön. Sámson és Delila hatalmas, látványos attrakció, egyszerre játszó Uránia Vígsház. Péntektől Theodora.

Ommia-mozgó: Szerdán és csütörtökön Heltai Jenő regényes filmen: A III-es. Rendezte Korda Sándor, a főszerepben Káinai Gábor.

Jön: Callioniai véredek. I. és II. rész 19. és 20. előadás 5, 7 és 9 órakor.

SPORT

A kerület bizottságai és felelősségi tanácsa

Az MLSz. kéleti kerületének vezetői délután este bizalmas megbeszélést tartottak, amelyen felhívatalos listát dolgoztak ki a közönség sorra kerülő felelősségi tanács és bizottsági választásokra. A jelöléseket sikerült megszerezni és alább közöljük:

Ügyvezető alelnök: Dr. Zemplényi Gusztáv.

Szövetségi kapitány: Káldy Zsigmond.

Intéző-bizottság: Elnök: dr. Bíró Barna; előadó: dr. Kupinszky Sándor; rendes tagok: Hajdu Jenő, Horváth Endre, Ivánka Károly; póttagok: Torma Kálmán, Kiss Sándor.

Fegyelmi bizottság: Elnök: Káldy Zsigmond; előadó: dr. Payer Károly; rendes tagok: Nagy Dániel, dr. Lengyel Zoltán, Ráduly Endre; póttagok: Kacander Mihály, Kollmann Ferenc.

Ijúsági bizottság: Elnök: Nuszbaum Jenő, előadó: Zöld István; rendes tagok: Neumann Armin, Káldy Imre, dr. Nánassy Zoltán.

Saitó-bizottság: Elnök: Römer Richard; rendes tagok: dr. Zemplényi Gusztáv, dr. Kupinszky Sándor.

Bírókúldő bizottság: (Elnököt a bizottság választja); tagok: dr. Kocsis Sándor, Kerekes Géza, Hajdu Jenő, dr. Kupinszky Sándor, Zöld István.

Felelősségi tanács: elnök: dr. Kocsis Sándor; (előadók a bizottságok előadói); rendes tagok: Müller László, Nuszbaum Jenő, Konyó Imre, Káldy Imre, Kölonthe Zoltán, dr. Nánassy Zoltán; póttagok: Liskay Béla, Neumann Armin, Zöld István, Varjós Sándor, Keiner Armin.

Egyes hírek szerint a szövetségi kapitányi tisztség betöltéséről bizonyos oldalról Fábry Árpádnak igyekeznek híveket toborozni — kevés sikerrel.

A DKASE ügyvezető elnöke pihen. Müller László, a DKASE agilis ügyvezető elnöke 3 havi pihenőre vonult vissza. Pihenése alatt Székely Simon viszi az ügyeket.

Gyengül a DTE. Mai számunkban számoltunk be arról, hogy Urbanovits Lajos távozásával érzékeny veszteség éri a DTE csapatát, ma már újabb veszteségekről kell beszámolnunk. Simon Ferenc, a csapat szimpatikus kapitánya a visszavonulás gondolatával foglalkozik és a hírek szerint visszavonulását nem szándékozik megmásítani. Másik veszteségi hírnök arról szól, hogy Barta Pál, a kék-sárgák jobbszélső tankja, március elején elhagyja Magyarországot és Münchenben telepszik le. E várható veszteségeket összegezve a kék-sárgák igen sovány reménnyel tekintenek a tavasszal meginduló szezon elé.

A DVSC házi mulatsága. A DVSC szombaton este 8 órakor a Máv. műhelytelepen házi táncmulatságot rendez, reggelig. A DVSC házi mulatságok jó szerét a táncot megelőző műkevelő kabaré is biztosítja.

KÖZGAZDASÁG

Barátságos volt

a tőzsdei magánforgalom
Zürichi zárlat: 0.20 és egynegyed

Budapest, febr. 14.

A tőzsdeigazgatósága és a tőzsde tanácsa ma ülést tartott a tőzsde új rendjének megállapítása végett. A tanács teljes ülést megelőzte az igazgatóság ülése, amelyen szótartott az új tarthatatlan állapotot, amit a Gíró munkaképtelensége felidézett és az igazgatóság egyelőre a tőzsdeidő megrövidítésével akar könnyíteni a Gíró munkáján és több adminisztratív jellegű intézkedésre határozta el magát. Az igazgatósági ülés után a tőzsdetanács ült össze Végvári Károly elnöke alatt. A tanács elfogadta az igazgatóság azon megállapítását, hogy a Gíró képtelen elvégezni a munkáját, ha csak a tanács nem könnyíti rajta. Ezért javasolja az igazgatóság a tanácsnak, hogy a tőzsde hivatalos idejét már holnaptól kezdve fél órával rövidítse meg, úgy hogy már a holnapi naptól kezdve fél 1-kor véget ér a hivatalos forgalom. A tanács elkészítette a tőzsde munkarendjét február hónapra, amely szerint február 19. 21 és 24-én lesz hivatalos forgalom. A február 26-tól kezdődő héten pedig 26-an, 28-án és március 2-án lesz hivatalos forgalom. Március havában pedig hetenként 4 napon át lesz hivatalos forgalom a tőzsdén.

A tőzsdetanács még egy fontos határozatot hozott, ugyanis kimondotta, hogy a kasszanap előtti napon kötött üzleteket csak a kasszanapot követő héten kerülnek a Gíróba. A tanács azzal indokolta ezt a határozatot, hogy a kasszanap előtt kötött üzletek bejelentése körül sok hiba történt és a Gíró ezt másképpen nem tudja kijavítani, csak úgy, ha a kasszanap előtt kötött üzletek csak egy hét múlva kerülnek a Gíróba.

A bankok egymás közötti forgalmában az értékpapírok irányzata barátságos volt bizakodó hangulat mellett. Főbb papír pián mutatkozott érdeklődés, de különösen az arbitrázs papírokban kötöttek üzleteket magasabb árfolyamok mellett a szilárdabb bécsei hírekre. Salgó 62-64000, Rima 9700-800, Alt. Köszén 164-166000, Ujkekor 290-300000, Fegyver 200-215000, Izzó 3000.

Zürichi zárlat.

Zürich, febr. 14. (Zárlat.) Berlin 228, Hollandi 21060, Newyork 532 és fél, London 2495, Páris 3220, Milano 2520, Prága 1380, Budapest 20 és egynegyed, Belgrád 520, Bukarest 20, Varsó 125, Bécs 74 és fél, osztrák bélyegzett 75, Szófia 305.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén a forgalom elsősorban a kenyérmagvakban de a többi cikkekre nézve is túlnyomóról szilárdabb irányzat mellett került lebonyolításra és a forgalom buzában és tengeriben jelentősen megerősült, míg a többi cikkeken alig volt említésre méltó. Az elmúlt napok élénk árpa üzlete a mai tőzsdei üzletben erősen megerősített, úgy hogy az érdeklődés is alább hagyott. Buza és rozs élénkebb változatlan áron keltek el. Zabban az érdeklődésnek gyengülése volt észlelhető. A szilárdabb elsősorban a kenyérmagvakra terjedt ki, míg a takarmánycikkeken, különösen a tőzsdeidő vége felé gyengébb felfogás kerekedett felül.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavideki 12500-700, egyéb 12400-600, 78 kilós tiszavideki 12700-800, egyéb 12500-700, rozs 8000-100, takarmány árpa 8400-700, zab 8000, tengeri 7700-900 korpa 5100-50.

Előfordult kötések: Buza 2 vagon 77 kilós Dunántul 12600, 5 vagon 77 kilós Győr 12650, 1 vagon 76 kilós ab Budapest 12600, 4 vagon 78 kilós tiszavideki 12700, 1 vagon 77 kilós Duna főúvár 12400, 6 vagon 77 kilós Dunántul 12675, 1 vagon 78 kilós félkassza előre, Torbágy 12400, rozs 1 vagon borsodmegyei állomás 7900, 1 vagon Nyíregyháza 7800, árpa 2 vagon ab Budapest 8500, zab 350 mázsa Czegled 7750, 1 vagon Vásárosna-

mény 7350, tengeri 2 vagon Bácska 7300, 1 vagon ab állomás 7300, 1 vagon február 28-ára Makó 7700, 1 vagon ab állomás február 20 ára 7700, 1 vagon Boglár február 20-ára 7700, 2 vagon Szekszárd 7300, 1 vagon Somogy 7500, 2 vagon Olaszliszka és Sárospatak 7600, 8-as takarmányliszt 1 vagon ab Budapest 5800.

A devizaközpont

hivatalos árfolyamai

Valuták:

	Vétel	Eladás
Napoleon	9900.—	—
Dinár	25.—	27.—
Hollandi forint	1040.—	1075.—
Lei	13.—	14.—
Angol font	12350.—	12650.—
Márka	0,010	0,008
Lira	127.—	133.—
Francia frank	163.—	173.—
Dollár	2660.—	2735.—
Lengyel márka	0,007	0,008
Szokol	78,50	82,50
Svájci frank	500.—	520.—
Osztrák korona	0,370	0,390

Devizák:

Belgrád	25.—	27.—
Amsterdam	1040.—	1075.—
Bukarest	13.—	14.—
London	12350.—	12650.—
Berlin	0,010	0,011
Olaszország	127.—	133.—
Páris	163.—	173.—
Zürich	495.—	515.—
Prága	78,50	82,50
Bécs	0,370	0,390
Newyork	2660.—	2735.—
Varsó	0,007	0,008

Meghívó.

A Hortobágyi Téglygyár R. K.

IV. EVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1923. évi február 22-én d. e. 12 órakor saját helyiségében (Szentanna-u. 9 szám) tartja meg, melyre a t. részvényesek azon felhívással hivatalnak meg, hogy szavazati joguk érvényesítése céljából részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a részvénytársaság pénztáránál helyezték letétbe.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatóság jelentése és ennek kapcsán az 1922. évi mérleg és zárszámadások előterjesztése.
2. Felügyelőbizottság jelentése.
3. Határozat a felmentvény tárgyában.
4. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

**„Napsugár”
vagyonmentő
képárverése**
Debrecen, Piac-u. 10. sz. alatt.
Kiállítás (díjtalanul):
február 17-18-án.
Árverés:
február 19-én d. u. 8 órakor.
Árverésre kerülnek kiváló magyar mesterek olajképei, aquarelljei, grafikai művei.

Elsőrendű
mészhomokkötégla
kicsinyben és nagyban kapható a
Közgazdasági Bank és Váltóüzlet
R.-T.-nál, Piac-utca 59. szám.
Telefon 101, 600 és 601.

Klein Béla
ócskavas- és nyersterménykereskedő
Kisállomás mellett.
Telefon 6-28.
Fizet:
Kovácsolt vasért különként K 15—
Kályhaöntvényért „ „ 35—
Géppöntvényért „ „ 50—
Nagyobb tételt elszállít.
Hulladékért használható ad.

Linoleum

békeművelésű
67 cm. széles 1800 — 87 cm. széles 2500 —
100 cm. széles 2800 — 115 cm. széles 3350 —

Bőrvásznak nagy választékban.

Futószőnyeg

gyapju és spárga
65 cm. sz. 1430 —, 1650 —, 1680 — és 3025 — 161
90 cm. széles 1700 —, 2200 —, 3360 — 161.

Nyírott nagy szőnyegek.

Viaszkos vászon

asztalra való
78 cm. széles 1860 — 100 cm. széles 2340 —
115 cm. széles 2640 — 135 cm. széles 3200 —

Celloid gallér és közelök nagy raktára.

Vastag padló-linoleum

Sima és 50 legújabb mintában
200 cm. széles méter 7500 —, 7800 —, 8000 —
és 9600 —. Sár- és hócipők gyári lerakata.

Gummi kabát nagy választékban.

Linoleum- és szőnyegárúház Haas Lipót Ferencz József-ut 58.
Megyeháza mellett. — Telefon 9-63.

Előrajzolás

legdivatosabb mintákkal

Gombgyártás

minden formában

Plisse és Gouvre

Ruhahimzés,

gyöngyözés vállalása

Gobeliaképek festésének vállalása

Szilágyi Lajos

kézimunka és műhímző vállalata Széchenyi-u. 1.

Varrógépek

használt, de jó karban levők, háztartások és iparosok részére eladók. — Szilágyi, Széchenyi utca 1. —

POPPERNE
SCHWARTZ GIZELLA
NŐI KALAPSZALONJA
SIMONFFY-U. 33. SZ.

Legszébb cigányzene a

Gambrinusban!!

Rácz Jancsi és Napoleon

hegedű és csellóművészek 11 tagú zenekarokkal játszanak.

SZÁRAZ TÜZIFA hasáb és aprított házhoz szállítva.
ÉPÜLETFA és összes építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők
BURGER ÉS WEINBERGER fatelepén DEBRECZEN, Szoboszlai-ut 1.
TELEFON: 11-82.

Méterrud mérlegek, sulyok 1923. évi hitelesítéssel a ROSSUTH-szoborral szemben
Bészler és Dávid vaskereskedésben.
Tulajdonos DÁVID JAKAB.

Téli bélelt bőr- és szövetkeztük óriási választékban
Schön Sándor keztü-, kötszer- és orvosi műszertárában
Debrecen, Piac-utca 14 sz., Csapó-utca sarok.

TAVASZI DIVATLÁPOK óriási választékban már kaphatók
Hegedüs és Sándor r.-i. könyvkereskedésében.

Eladó vegyeskereskedés

áruval, új berendezéssel, családi okok miatt

400.000 koronáért.

Ertekezni lehet:

Weinstock Áronnál, Tiszacsege.

Telefon: Interurbán 9.

Veszek legmagasabb árban
aranyat, ezüstöt, briliánsot és gyöngyöket
GRITSCH GYÖRGY Kossuth-u. 13. (Saját ház.)

Női kalapok

legújabb divat szerint készen és megrendelésre kaphatók

Sándor Margit női kalap termékekben
József királyi herceg-utca 5. (Bika-épület.)

Kun József késműves, Széchenyi-u. 1.

Perfekt gyors-és gépirónót keres

azonnali belépésre a Mándy-uradalom nyírbátori irodájára. Ajánlatok a fizetés megjelölésével kérétnék.

Ócska ólmos

ólmocsöveket, sulyokat, tömitéseket bármily mennyiségben

VESZ

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R.-T. Piac-u. 49., második udvarban.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 18 szög 30 korona, minden további szög 8 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 40 korona, minden további szög 4 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA

Férjhez mennék önálló kereskedőhöz, vagy jobb önálló iparoshoz. 22 éves ref. vallású intelligens nő vagyok. Hozományom félmillió korona szép keletgye butor és lakás. Kizárólag fényképpel és teljes címmel ellátott levelekre válaszolok. A fényképet okvelel visszaküldöm. Leveleket „Független 22” jellege alatt a kiadóba kérek.

Ebédjő kredenc, asztal, 4 szék és egy nagy tükör diófából, nagyon jó állapotban eladó. Ertekezhetni lehet Péterfia 18., a déli-eltől órákban.

Ebédlők, hálók, butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83. az udvarban.

Eladó családi ház! Tócskört, Faiskola-utca 7. szám alatt, veteményes kerttel és gyümölcsfákkal, kuttal, istállóval, fűkamrával, sertésóllal, külön baromfiudvarral. Ertekezni a helyszínen öv. Polgári Gáborné tulajdonossal.

VE TEL

Aranyat, ezüstöt, briliánsot a legmagasabb árban vásárol Kátai ékszerkereskedő, Piac-utca 19., II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefon szám 624.

Ócska ólmos kisebb-nagyobb mennyiségben veszünk. Onody és Hampel, Péterfia 37.

ELADÁS

Hencserek, plüss diványok, matracok készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8.

Mozyósi nház Hajdudorogon, teljesen berendezve, jutányos áron eladó. Ertekezni Gombos Istvánnál, Hajdudorog.

Eladó k vizmentes ponyva, irodaberendezés, dobkályha, kirakat szekrény, harisnyakötőgép, asztal, vasgép, modern képrámák, gramofon gyönyörű hangú. Piac-utca 77. sz. baloldali emelet.

Uj lesteit hálószoba, polituros szalongszobor, Singer varrógép és összetolós asztali cseléd-ágy nagyon olcsón eladó. Bercsényi-u. 46.

Ebédjő kredenc, asztal, 4 szék és egy nagy tükör diófából, nagyon jó állapotban eladó. Ertekezhetni lehet Péterfia 18., a déli-eltől órákban.

Ebédlők, hálók, butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83. az udvarban.

Eladó családi ház! Tócskört, Faiskola-utca 7. szám alatt, veteményes kerttel és gyümölcsfákkal, kuttal, istállóval, fűkamrával, sertésóllal, külön baromfiudvarral. Ertekezni a helyszínen öv. Polgári Gáborné tulajdonossal.

Ebédjő kredenc, asztal, 4 szék és egy nagy tükör diófából, nagyon jó állapotban eladó. Ertekezhetni lehet Péterfia 18., a déli-eltől órákban.

Ebédlők, hálók, butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83. az udvarban.

Eladó családi ház! Tócskört, Faiskola-utca 7. szám alatt, veteményes kerttel és gyümölcsfákkal, kuttal, istállóval, fűkamrával, sertésóllal, külön baromfiudvarral. Ertekezni a helyszínen öv. Polgári Gáborné tulajdonossal.

KERESLET Aranyat, ezüstöt, briliánsot, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Könyvelésben jártas kisasszony azonnali belépésre jelentkezhet Frenkel Jenő sör-nagykereskedő irodájában, Arany János-u. 60.

Flatalember, aki könyveléshez és lehetőleg gyorsírásához ért, a Rex-féle chemiai gyárban Péterfia-utca 62. felvétetik. Jelentkezések d u 3-5 óráig.

Egy szoba konyha butorral kerestetik. Cím a kiadóban.

Felcs konyhakertész és egy majorosnét baromfi tenyésztéshez kerestek. — Ertekezhet Bethlen-u. 18.

Perfekt gépirónót keresek igen magas fizetéssel irodám számára. Irásbeli ajánlatok Hungyadi-utca 24. szám alá küldendők. Dr. Kardos Samu ügyvéd.

Csinosan butorozott szoba kiadó izr. urnőnél. Cím a kiadóban.

Kölcsönbe vennék jó varrógépet rendes házhoz 2-3 hónapra. Cím a kiadóban.

Butorozott szoba, esetleg konyhaszolgáltatás izr. fiatal párnak kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Adómárlegat későretek, napi egy két órai könyvelést vállalok, berendezek, irányítok. Cím a kiadóhivatalban.

Egy szőnyegjavító kerestetik. Cím a kiadóban.

VE G Y E S

Selyem harisnyák talalását, fejelését is elfogadja Zsútorgyár, Piac-utca 32.

Sapakkészítés. Mindennemű civilsapkák, gépielt kalapok a legszébb kivitelben készülnék Széchenyi-utca 16., keresztútján, folyosó, harmadik ajtó.

Mindenféle kézimunka himzést vállalunk. Dívatüzlet, Csapó-utca 28.

Öv. Czitrom Mórné Piac-utca 77. sz. hölgyfodrász manicűr terme arcápolás heneréhfestés. Ügyes fodrász kisasszonyt, tanuló leányokat alkalmaz.

Párisból most érkezett francia ur — lehetőleg haladók részére — nyelv és társalgási órákat ad a jelentkezők lakásán. Ertekezni lehet 11-től 1-ig a Dohánybevaltó hivatalban. Mr. Gabuteau.

Menekült órák szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. Rákóczi-utca 36. sz.